

MAVO 3 BROCHURE *2022-2023*

DURF TE KIEZEN

Van profielkeuze
tot vervolgopleiding

VOORWOORD

Wie ben ik?

Wat kan ik?

Wat wil ik?

Deze drie vragen staan centraal bij het maken van keuzes voor jouw toekomst. Dit schooljaar ga je met de overstap van mavo 3 naar mavo 4 zo'n belangrijke keuze maken: de profielkeuze.

Door het maken van een keuze voor een bepaald profiel creëer je voor jezelf mogelijkheden voor later, voor een vervolgopleiding en voor een leuk en interessant beroep. Let er op dat je bij het laten vallen van vakken bepaalde keuzemogelijkheden moeilijker kunt maken!

Ga bij het kiezen of laten vallen van een vak niet alleen uit van een rapportcijfer, de vraag of je een leraar of lerares aardig vindt, een vriend of vriendin dat vak kiest.

Houd vooral in de gaten dat het om **jouw** toekomst gaat!

Uiteindelijk moet je deze keuze zelf maken, maar de school is er ook om jou en je ouders daarbij te helpen. Bovendien willen docenten graag hun vak met je bespreken en kan de decaan je van alles vertellen over vervolgopleidingen, toekomstmogelijkheden en de profielen die daarvoor nodig zijn. Twijfel je aan je eigen mogelijkheden? Blijft het maken van de keuze moeilijk? Praat daar dan over met je ouders, stap eens op je mentor af of bespreek je twijfels of onzekerheden met de decaan.

In deze brochure is een overzicht te vinden van alle keuzes die je kunt maken. Je vindt antwoord op vragen als 'Wat zijn de verschillen tussen de onderbouw en de bovenbouw?' 'Waar zit de uitdaging?' en 'Welke kansen liggen er voor mijn eigen toekomst?'. Na het keuzeproces en het profielkeuzeformulier vind je informatie over alle aangeboden vakken in de bovenbouw.

Volop mogelijkheden en kansen dus om een bewuste keuze te maken! Met een goede voorbereiding, een gericht toekomstplan en een daarop gekozen profiel ligt de wereld voor je open.

Kortom: dit wordt je eerste stap naar een weloverwogen keuze!

Veel succes!

Nurgül Akin
Decaan

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
1. HET DECANAAT OP DE KSH	4
2. TIJDPAD KEUZEPROCES 2022-2023	5
3. STAGETRAJECT	6
4. PROFIELKEUZE MAVO 3 → MAVO 4	7
5. DE GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN	9
5.1 HET VAK: NEDERLANDS	9
5.2 HET VAK: ENGELS	10
5.3 HET VAK: MAATSCHAPPIJLEER	11
5.4 HET VAK: KV1 (KUNSTVAKKEN 1)	12
5.5 HET VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING (LO)	13
6. DE KEUZEVAKKEN	14
6.1 HET VAK: AARDRIJKSKUNDE	14
6.2 HET VAK: BIOLOGIE	15
.....	15
6.3 HET VAK: DUIJS	16
6.4 HET VAK: FRANS	17
6.5 HET VAK: GESCHIEDENIS.....	18
6.6 HET VAK: ECONOMIE	19
.....	19
6.7 HET VAK: WISKUNDE	20
6.8 HET VAK: NATUURKUNDE	21
6.9 HET VAK: SCHEIKUNDE	22
6.10 HET VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING 2 (LO2)	23
6.11 HET VAK: INFORMATIETECHNOLOGIE (INFT)	24
7. DOORSTROMEN VAN MAVO 4 NAAR HAVO 4	25
8. VAKKENPAKKETKEUZE BOVENBOUW HAVO 2023	26
9. MBO-OPLEIDINGEN 2022-2023	28
9.1 PROFIEL TECHNIEK.....	29
9.2 PROFIEL ECONOMIE.....	31
9.3 PROFIEL ZORG EN WELZIJN	34
9.4 PROFIEL GROEN	36
10. OPEN DAGEN	37
11. HANDIGE WEBSITES	41
12. NOTITIES	42

1. HET DECAANAAT OP DE KSH

De decaan helpt je bij het maken van keuzes en bij het zoeken naar een studie of een beroep. Dit begint bij de profielkeuze die in deze brochure centraal staat.

Vanuit de KSH organiseren wij diverse activiteiten om je goed voor te bereiden op een goede profielkeuze. Een overzicht van de algemene activiteiten is te vinden bij het Programma Keuzeprocés 2022-2023, maar er is meer. Dit jaar zijn we gestart met het programma voor de Loopbaanoriëntatie en –begeleiding in de mentorlessen. Via de methode- "Tumult in de bovenbouw- het LOB dossier" kom je erachter wat je talenten, kwaliteiten en interesses zijn en welk profiel daar het beste bij past. Door middel van het maken van opdrachten, het voeren van gesprekken, bekijken van video's, de ouderopdrachten en te reflecteren krijgt je een goed beeld van jezelf om tot een keuze te komen.

Informatie voor ouders

U heeft als ouder toegang tot het abonnement Tumult voor ouders. U kunt gratis een account aanmaken via mijn.tumult.nl. Vul in dat u een ouder bent en meldt u aan via de school van uw zoon/dochter. Op deze website treft u allerhande formulieren, handige filmpjes en opdrachten die u met uw zoon/dochter kunt doen.

Met behulp van "Tumult in de bovenbouw" en alle andere activiteiten met betrekking tot het LOB hopen wij de leerlingen te helpen bij het maken van een goede keuze.

Mocht u na het lezen nog steeds vragen hebben over de profielkeuze dan kunt u natuurlijk altijd bij mij terecht. Op school ben ik te vinden in Kamer 108 en uiteraard ben ik ook te bereiken via e-mail.

Nogmaals veel succes bij het maken van de passende profielkeuze!

Nurgül Akin
Decaan
n.akin@kshcollege.nl

2. TIJDPAD KEUZEPROCES 2022-2023

Oktober – april

Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) in de mentorlessen

Met behulp van “Tumult in de bovenbouw-Lob dossier”

Dinsdag 6 december

Voorlichtingsavond profielkeuze

Op deze avond wordt informatie gegeven over te kiezen profielvakken en de mogelijkheden na de mavo.

November 2022/januari 2023

MOL-gesprekken

Ter voorbereiding van de aankomende voorlopige profielkeuze zijn er gesprekken tussen mentor, ouder(s) en leerlingen, de zogeheten MOL-gesprekken.

31 januari 2023

Profielkeuzeday

Op deze dag organiseert het decanaat van de KSH een dagdeel waarbij de voorlopige profielkeuze centraal staat.

Donderdag 23 februari

MBO markt voor mavo 2, 3 en 4

13-17 maart 2023

Snuffelstage mavo 3

Donderdag 30 maart 2023

Definitieve profielkeuze

Uiterlijke datum voor het digitaal invullen van de definitieve profielkeuze. Daarnaast ontvangen wij graag een digitale handtekening van een van de ouders/verzorgers ter bevestiging van de keuze.

3. STAGETRAJECT

Dit schooljaar hebben de mavo 3 leerlingen een stageperiode.
Deze vindt plaats in de week van week van 13 t/m 17 maart 2023

Voor de stage zullen de leerlingen een reeks van zaken doorlopen.

- in de lessen Nederlands het maken van een sollicitatiebrief
- het actief deelnemen aan het sollicitatieproject
- het zelfstandig vinden van een stageplaats
- het laten tekenen van het stagecontracten, retourneren bij de stagecoördinator
- leerlingen die geen stageplek hebben gevonden krijgen uiterlijk in week 3 een stageplek toegewezen; ook deze leerlingen gaan met de sollicitatiebrief naar deze stageplaats en laten het stagecontract ondertekenen
- stagelogboek wordt gedeeltelijk behandeld tijdens het mentoruur
- de stageweek
- het bijhouden van het stage logboek in de stageweek
- het bezoek van docenten aan het stageadres tijdens de stageweek
- leerlingen houden een presentatie in het mentoruur over hun stageweek
- het na afloop bijwerken van het portfolio aan de hand van het stagelogboek

Een hele weg te gaan en hopelijk een zeer plezierige ervaring voor allen.
Het gehele proces zal begeleid en gevolgd worden door Marianne Kempenaar,
stagecoördinator en de mentoren van mavo 3.

4. PROFIELKEUZE MAVO 3 → MAVO 4

Gemeenschappelijke deel (verplicht ✓)			
✓ Nederlands	✓ Maatschappijleer	✓ Mentoruur	✓ Lichamelijke Opvoeding
✓ Engels	✓ Profielwerkstuk	✓ Kckv	
Profiel			
☐ Economie	☐ Zorg en welzijn	☐ Groen	☐ Techniek
✓ Economie <i>Kies 1 profielvak</i> • Wiskunde • Duits • Frans	✓ Biologie <i>Kies 1 profielvak</i> • Wiskunde • Geschiedenis • Aardrijkskunde	✓ Wiskunde <i>Kies 1 profielvak</i> • Natuurkunde (NaSk1) • Biologie	✓ Wiskunde ✓ Natuurkunde (NaSk1)
Keuzevakken vrije deel			
Kies 2 à 3 vakken	Kies 2 à 3 vakken	Kies 2 à 3 vakken	Kies 2 à 3 vakken
<ul style="list-style-type: none"> • Frans • Duits • Wiskunde • Geschiedenis • Aardrijkskunde • Biologie • LO2* • INFT* 	<ul style="list-style-type: none"> • Frans • Duits • Wiskunde • Geschiedenis • Aardrijkskunde • Economie • Scheikunde (NaSk2) • LO2* • INFT* 	<ul style="list-style-type: none"> • Frans / Duits • Aardrijkskunde • Biologie • Natuurkunde (NaSk1) • Scheikunde (NaSk2) • LO2* • INFT* 	<ul style="list-style-type: none"> • Frans/ Duits • Aardrijkskunde • Biologie • Scheikunde (NaSk2) • LO2* • INFT*

* LO2 en INFT (informatietechnologie) kunnen *niet* beide gekozen worden.

✓ = verplicht

/ = keuze maken

• = voorkeur

N.B.:

- Kies een vak maximaal één keer!
- Voor je eindexamenpakket voor Mavo 4 mag je alléén vakken kiezen die je in leerjaar 3 hebt gevolgd.
- 3e keuzevak is verplicht voor de overstap mavo4 > havo4 *Moet roostertechnisch mogelijk zijn
- Voor alle vakken geldt een minimum van 10 leerlingen.

HAVO

Wie wil doorstromen naar de HAVO **moet** de volgende vakken kiezen:

Cultuur & Maatschappij	Duits en/of Frans Geschiedenis en eventueel aardrijkskunde
Economie & Maatschappij	Economie, wiskunde en geschiedenis
Natuur & Gezondheid	Wiskunde, scheikunde en biologie
Natuur & techniek	Wiskunde, scheikunde en natuurkunde

MBO

Wil je

- vanuit VMBO 'Zorg & Welzijn', 'Groen' of 'Economie' doorstromen naar MBO 'Techniek' dan moet ten minste één van je examenvakken NaSk1 of Wiskunde zijn;
- vanuit VMBO 'Techniek', 'Zorg & Welzijn' of 'Groen' doorstromen naar MBO 'Economie' dan moet ten minste één van je examenvakken Economie, Wiskunde of een tweede moderne vreemde taal zijn;
- vanuit VMBO 'Techniek', 'Groen' of 'Economie' naar MBO 'Gezondheid & Welzijn', dan zijn er geen aanvullende eisen.

5. DE GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN

5.1 Het vak: Nederlands

1. Wat doe je bij Nederlands?

Bij Nederlands houd je je met name bezig met luistervaardigheid, spreekvaardigheid, leesvaardigheid en schrijfvaardigheid. Daarnaast lees je een aantal korte fictieverhalen. Spreekvaardigheid en schrijfvaardigheid tellen voor 25% mee met het schoolexamen (SE).

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Lezen, schrijven, luisteren en spreken zijn de vier hoofdvaardigheden. Die worden regelmatig geoefend. Ook wordt theorie besproken: hoe zit een tekst in elkaar? Wat is een motief en het thema? Hoe maak je gebruik van argumenten in een discussie en aan welke kenmerken moet bijvoorbeeld een sollicitatiebrief voldoen? Daarbij komen ook bijvoorbeeld spelling en woordbetekenis als terugkerende lesonderdelen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Alle aandacht gaat naar onderdelen uit, die in het schoolexamen en het Centraal Schriftelijk Eindexamen worden getoetst.

4. Welke valkuilen zijn er?

Sommige leerlingen vinden het moeilijk te begrijpen dat Nederlands een vak is waarvoor je niet alleen moet leren, maar ook veel moet oefenen. Omdat ze de taal al spreken, denken ze dat er niets meer achter steekt dan wat ze al weten.

5. Wat is de uitdaging?

Wanneer je dieper ingaat op de achtergronden van een gelezen boek of bijv. de opbouw van een tekst, ga je verbanden zien die je daarvoor niet herkende. Je ziet hetzelfde, maar opeens zegt het je meer. Je begrijpt dan niet, dat je het daarvoor niet ook zo zag. Het is alsof er opeens een deur is opengegaan.

6. Wil je meer weten over Nederlands in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met Nederlands?

Wat voor opleiding je hierna ook gaat volgen, Nederlands is uiteraard altijd het vak waarin je les krijgt, verslagen moet maken, presentaties moet houden, toetsen moet maken en examen moet doen, zowel mondeling als schriftelijk. Daarom is Nederlands dan ook de basis voor elke vervolgopleiding.

5.2 Het vak: Engels

1. Wat doe je bij Engels?

Engels is een verplicht vak. Je zal deze wereldtaal hoe dan ook gebruiken in je toekomst. De nadruk in de bovenbouw ligt dan ook op het verbeteren van de 4 vaardigheden.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Om beter te kunnen lezen, schrijven, luisteren en spreken in het Engels heb je veel oefening en een grote woordenschat nodig. Daar werk je eigenlijk elke les aan bij Engels.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Je kan in de bovenbouw veel meer vaardigheidstoetsen verwachten waarin je laat zien hoe je niveau in de taal groeit en dat je de geleerde basiskennis kunt toepassen.

4. Welke valkuilen zijn er?

Eerlijk is eerlijk, veel leerlingen vinden hun Engels al goed genoeg. Maar het niveau Engels wat van Nederlandse examenleerlingen verwacht wordt is hoog! Daar hoort dus bijv. ook goede uitspraak en begrip van moeilijk lees- en luister-materiaal bij.

5. Wat is de uitdaging?

Naast nodig is het ook fijn als je Engels op hoog niveau kan begrijpen en gebruiken. Reken maar dat het je kansen in je toekomstige studie, werk en wellicht zelfs privéleven vergroot! *So, go for it!*

6. Wil je meer weten over Engels in de bovenbouw?

Vraag het aan je enthousiaste docenten.

7. Wat kan je met Engels?

Engels kan je bijna bij alle beroepen gebruiken. Denk aan internationale klanten, of het nou bij de kapper is of op kantoor, je zal elkaar moeten begrijpen in het Engels.

5.3 Het vak: Maatschappijleer

1. Wat doe je bij maatschappijleer?

Maatschappijleer is een belangrijk verplicht vak voor alle mavoleerlingen. Veel leerlingen denken na over de maatschappij om hen heen. Daarbij zijn oordelen snel gevormd, maar tot een gefundeerd oordeel komen is lastig. Dat maakt maatschappijleer tot een levendig en boeiend vak.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Maatschappijleer is nuttig voor alles wat je later in je leven gaat doen. Je leert er welke normen, waarden, regels en wetten er gelden in de samenleving. Je leert welke opvattingen mensen over allerlei zaken hebben en welke rol de overheid daarbij speelt. Bij maatschappijleer leer je ook hoe je je eigen mening kunt vormen en welke informatie je nodig hebt om een standpunt in te kunnen nemen. Leerlingen die goed in maatschappijleer zijn, hebben vaak een kritische en open houding, onderzoeken graag de actualiteit en de opvattingen van zichzelf en de mensen om hen heen. Ze zijn niet bang een discussie aan te gaan, kunnen theoretische lesbegrippen om hen heen herkennen en duiden.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Dit vak wordt alleen in mavo 3 gegeven.

4. Welke valkuilen zijn er?

Hoeveelheid te leren stof, het formuleren van goede antwoorden en het gebruik van argumenten in discussies.

5. Wat is de uitdaging?

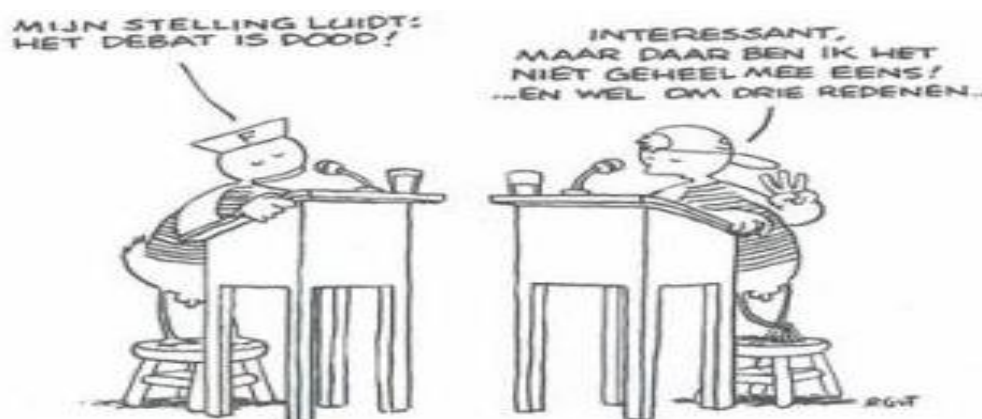
Leren om datgene wat je vindt en denkt te onderbouwen met argumenten.

6. Wil je meer weten over maatschappijleer in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met maatschappijleer?

Sociaal maatschappelijke dienstverlener, Sociaal cultureel werker, Maatschappelijke zorg, politie, media-opleidingen

5.4 Het vak: KV1 (kunstvakken 1)

1. Wat doe je bij kv1?

Je krijgt een introductie in de kunstdisciplines Architectuur, Beeldende kunst, Computer & Games, Dans, Film & Televisie, Fotografie, Muziek, Theater, Toegepaste kunst.

Je werkt tijdens de les aan doe-opdrachten binnen die disciplines en in eigen tijd bezoek je meerdere culturele activiteiten (zoals b.v. naar de film gaan, een theaterstuk bezoeken, naar een concert gaan, ...).

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Vooral jouw creativiteit wordt aangesproken, maar ook wordt van je verwacht dat je jouw eigen smaak weet te onderbouwen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Er wordt meer theoretische onderbouwing verwacht in je creatieve opdrachten.

4. Welke valkuilen zijn er?

Veel leerlingen vinden het lastig om hun zelfstandige activiteiten in te plannen. Ook is een ervaringsverslag in eigen woorden schrijven best moeilijk.

5. Wat is de uitdaging?

Kunst en cultuur beleef je waarschijnlijk al (bijna) dagelijks! Alleen moet je er nu anders naar leren kijken.

6. Wil je meer weten over kv1 in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met kv1?

Wil je meer zicht op de beroepen waar creativiteit in zit?

Kijk eens op www.beroepeninbeeld.nl en filter eens de beroepen op de interesses 'Doen' en 'Iets moois maken'.

5.5 Het vak: Lichamelijke Opvoeding (LO)

1. Wat doe je bij lo?

Spel, atletiek, bewegen op muziek, zelfverdediging en turnen.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Bewegen, bewegen en regelen (bijv. een spel leiden). Verder is samenwerken ontzettend belangrijk. Het allerbelangrijkste is inzet en doorzettingsvermogen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Grotere mate van zelfstandigheid, meer keuze d.m.v. Sport Oriëntatie en verdieping van de aangeboden lesstof.

4. Welke valkuilen zijn er?

Voor lo zien we weinig valkuilen. Met enthousiasme kom je al heel ver.

5. Wat is de uitdaging?

Door een enthousiaste inzet je grenzen te verleggen (je kunt meer dan je denkt!), nieuwe dingen te leren en plezier met elkaar te beleven.

6. Wil je meer weten over lo in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met lo?

Je kunt opleidingen volgen die met sport en bewegen te maken hebben.

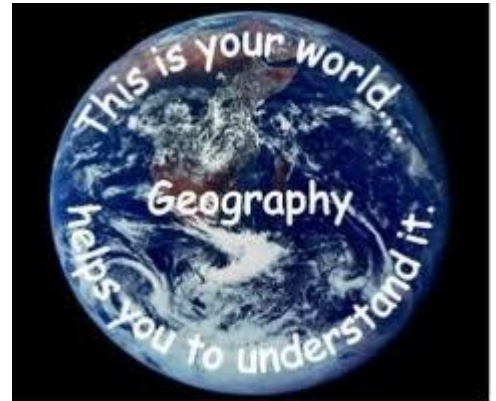
6. DE KEUZEVAKKEN

6.1 Het vak: Aardrijkskunde

Bij het vak aardrijkskunde leer je de wereld kennen. Hoe ziet het landschap eruit, waarom ziet het er zo uit en hoe leven de mensen daar. Van het leven in Hoofddorp tot in de uithoeken van elk continent.

1. Wat doe je bij aardrijkskunde?

Je leert over verschillende geografische onderwerpen en kan deze toepassen op verschillende gebieden. Zo leer je over van Arm en Rijk in verschillende landen, over het Weer en Klimaat in Nederland, Spanje en de VS. Andere onderwerpen die aan bod komen zijn grenzen en identiteit, bronnen van energie en bevolking en ruimte.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Werken met de atlas, samenvattingen maken, samenwerken, kaarten interpreteren.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

In de onderbouw gaan we minder diep op de onderwerpen in. In de bovenbouw leer je je aardrijkskundige kennis toe te passen op verschillende landen in de wereld. Er wordt ook meer van je inzicht verwacht.

4. Welke valkuilen zijn er?

Het onderschatten van het vak is de grootste valkuil. Denken van ik kan het wel. Je moet nu niet alleen meer begrippen leren. Nu moet je echt de verbanden zien en de begrippen toepassen. Ook vergissen leerlingen zich nog wel in de broninterpretatie.

5. Wat is de uitdaging?

De afwisseling van het vak is de grootste uitdaging. Met aardrijkskunde ga je op reis door de wereld.

6. Wil je meer weten over aardrijkskunde in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met aardrijkskunde

In de opleidingen van de horeca, het toerisme en de transportwereld, is het vak zeker nuttig. Ook is het natuurlijk het vak om de wereld om je heen te begrijpen.

6.2 Het vak: Biologie

1. Wat doe je bij biologie?

Het menselijk lichaam (processen en systemen), afval en milieu, ecologie planten, dieren, erfelijkheid, evolutie, voeding, gedrag.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Microscopie, biologisch onderzoek kunnen uitvoeren.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

In de bovenbouw is er meer tijd voor verdieping van de stof die in de onderbouw is behandeld. Er wordt meer zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid verwacht. Er is ook veel herhaling van de stof uit de onderbouw.

4. Welke valkuilen zijn er?

De hoeveelheid stof kan soms tegenvallen, veel (begrijpend) lezen, veel tekst!
Bij elkaar moeten 4 tekstboeken onderbouw en bovenbouw worden doorgespit voor het eindexamen.

5. Wat is de uitdaging?

Afwisseling van theorie en praktische opdrachten.

6. Wil je meer weten over biologie in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met biologie?

Laboratoriumschool, Verpleegkunde niveau 4, Verzorgende niveau 3 en 4, Verzorgende IG-niveau 4,
Medisch laborant, Assistentie Gezondheidszorg, UV-opleidingen, Agrarische opleidingen, Milieu-inspecteur.

6.3 Het vak: Duits

1. Wat doe je bij Duits?

Je leert de taal op het niveau van je leeftijdgenoten, wat inhoudt dat je op een eenvoudige manier leert communiceren over onderwerpen die jou boeien.

We oefenen op een alledaags taalniveau over dingen als uitgaan, hobby's, lifestyle, bijbaantjes, vakantie, ambities voor de toekomst etc.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

We doen dit vooral met gespreksvaardigheid en door te schrijven. Je zult zien dat het een leuke ervaring is als je zomaar een gesprekje/interview in het Duits kunt houden of een e-mail in het Duits kunt schrijven aan bijvoorbeeld een Duitse scholier!

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Er wordt vooral getraind en getoetst op vaardigheden. Aan de basis daarvan ligt natuurlijk de woordenschat. Het tlandelijk examen Duits bestaat uit een leesvaardigheidstoets. Daar besteden we in het (voor) examenjaar veel aandacht aan.

4. Welke valkuilen zijn er?

Je moet je realiseren dat er meer getoetst wordt op vaardigheden, maar dat je daarvoor ook veel basisstofkennis nodig hebt. Een vreemde taal leren betekent ook regelmatig herhalen. Minder toetsen maar meer stof.

5. Wat is de uitdaging?

Oefenen, oefenen, oefenen. Een taal (en dus ook Duits) krijg je alleen maar onder de knie als je veel oefent. Het is dus geen kwestie van het 'even' snappen. We verwachten dus dat je je blijft inzetten en goed meedoet.

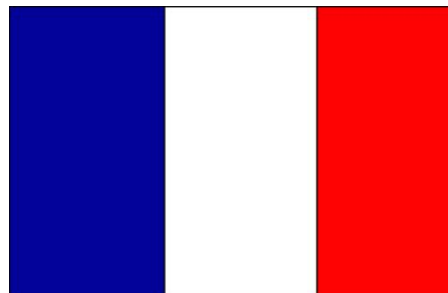
6. Wil je meer weten over Duits in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met Duits?

Toerisme, receptioniste, secretaresse, handel en ondernemen (mavo/havo), technische opleidingen, autobranche. Zoek maar eens op een vacaturesite op "Duits" en je zult zien dat het vaak een groot pluspunt is als je Duits kunt!

6.4 Het vak: Frans

1. Wat doe je bij Frans?

Bij het leren van een taal zijn woordkennis of grammatica natuurlijk belangrijk, maar bij een taal gaat het er vooral om wat je er in de praktijk mee kunt doen. We schenken daarom veel aandacht aan spreek- en luistervaardigheid en lees- en schrijfvaardigheid.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Elke vaardigheid heeft in de methode die we gebruiken een apart hoofdstuk. Er worden zoveel mogelijk authentieke lees- en luisterteksten aangeboden. Leesvaardigheid, luistervaardigheid en spreekvaardigheid worden getoetst in het schoolexamen. De intensieve vaardigheidstrainingen in de bovenbouw vragen veel discipline en zelfstandigheid van de leerlingen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

In de onderbouw ligt de nadruk vooral op het opdoen van kennis van de taal. In de bovenbouw wordt vooral de toepassing van belang. De in de onderbouw opgedane kennis wordt daarmee nuttig ingezet voor een goede taalbeheersing.

4. Welke valkuilen zijn er?

Bij het centraal examen wordt voornamelijk leesvaardigheid getoetst. Omdat dit een belangrijk deel van het examencijfer bepaalt en veel leerlingen de leesteksten van het examen als moeilijk ervaren, besteden we gedurende het examenjaar veel aandacht aan leesstrategieën. Kort voor het centraal examen bieden we nog een extra training aan om de leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op het belangrijke examen.

5. Wat is de uitdaging?

Je kunt je goed uitdrukken en eenvoudige teksten begrijpen in de Franse taal.

6. Wil je meer weten over Frans in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met Frans?

Frans is de officiële taal van 33 landen. Daarmee is de Franse taal een van de belangrijke hoofdtalen. Voor wie een opleiding wil gaan doen voor toerisme, de reisbranche, internationaal wegverkeer of horeca is beheersing van de Franse taal een groot voordeel. Met de voortschrijdende internationalisering is Frans ook bij economische studies een groot pluspunt op het CV. Bij veel bedrijven hebben mensen die hun talen spreken een streepje voor.

6.5 Het vak: Geschiedenis

1. Wat doe je geschiedenis?

Het eindexamen geschiedenis gaat over staatsinrichting en de belangrijkste onderwerpen uit de twintigste eeuw, zoals de Eerste- en Tweede Wereldoorlog. Daar krijg je in de vierde klas dus les over.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

In de vierde klas krijg je naast de zogenaamde 'leervragen' ook meer bronnenvragen. Daarnaast moet je goed je eigen antwoorden kunnen beargumenteren.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Er is niet zoveel verschil met de onderbouw. Het is iets meer stof en iets moeilijkere vragen, maar sommige onderwerpen heb je in de onderbouw ook al gehad. Het belangrijkste verschil is dat je nu echt naar het eindexamen toewerkt. Het tempo ligt daardoor wat hoger dan in de onderbouw. Er is maar beperkte tijd en we moeten alle stof behandelen.

4. Welke valkuilen zijn er?

De grootste valkuilen zijn: te laat beginnen met leren (het is veel stof!) en dat je te korte antwoorden geeft. Het gebeurt regelmatig dat examenkandidaten wél het antwoord weten, maar dat niet duidelijk opschrijven, waardoor ze niet alle punten krijgen. Daar zijn we dus nog strenger op dan je al in de onderbouw van ons gewend bent.

5. Wat is de uitdaging?

De uitdagingen bij geschiedenis zijn begrijpend lezen, interpreteren van bronnen, argumenten goed onder woorden brengen, antwoorden helder opschrijven, hoger tempo, meer leerstof.

6. Wil je meer weten over geschiedenis in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met geschiedenis

Geschiedenis is zeer nuttig bij opleidingen waar je geacht wordt jezelf breed te ontwikkelen, zoals de opleiding tot Onderwijsassistent en Media- en Toerisme opleidingen. Bij Geschiedenis leer je daarnaast niet alleen de wereld om je heen begrijpen, maar daar ook kritisch naar kijken en een eigen mening over formuleren.

De opmerking dat het allemaal toch al is gebeurd is echt verleden tijd!

6.6 Het vak: Economie

1. Wat doe je bij economie?

Elke euro die gezinnen, bedrijven en de overheid verdienen kunnen ze maar één keer uitgeven. Welke keuzes maken zij? Welke keuzes maken bedrijven om winst te maken? Wat doet de overheid met mensen die arm zijn en weinig keus hebben?

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Rekenen. Begrijpend lezen. Interesse in de wereld om je heen hebben en krijgen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

We gaan in de bovenbouw meer op examenniveau werken en toetsen. We gaan de wat diepere berekeningen maken die bedrijven, gezinnen en overheid maken. Ook is de stof veel meer en verdiepend.

4. Welke valkuilen zijn er?

Verdwalen in de vele begrippen die je moet kennen en begrijpen.

Antwoorden niet volledig formuleren.

Niet tijdig de basisrekenvaardigheden onder de knie hebben.

5. Wat is de uitdaging?

Rekenopgaven met procenten begrijpen. Begrijpend leren lezen. Verbanden leggen tussen onderwerpen en begrippen.

6. Wil je meer weten over economie in de bovenbouw?

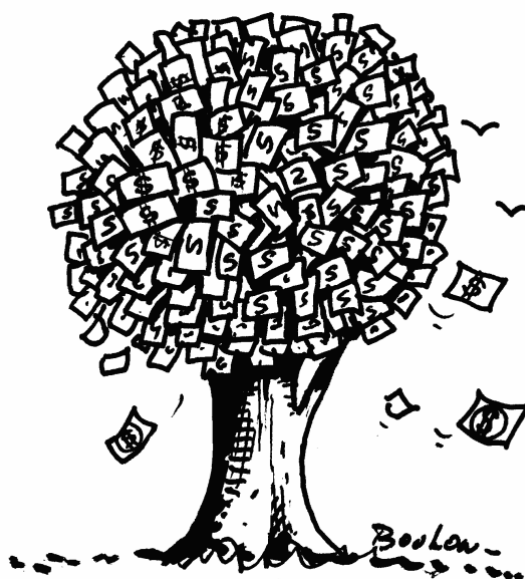
Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met economie?

Havo-4 profiel E&M: verplicht

Andere profielen: nuttig

ROC-opleidingen: verplicht/nuttig: Management, Administratie, Detailhandel, Groothandel.

6.7 Het vak: Wiskunde

1. Wat doe je bij wiskunde?

Wiskunde is de wetenschap die zich bezighoudt met de eigenschappen van getallen, patronen en structuren. Je leert bij wiskunde informatie verwerken, kritisch analyseren en logisch redeneren. Als voorbereiding op het examen houden we ons bezig met vier hoofdonderwerpen:

1. Verbanden: lineair, kwadratisch, hyperbolisch en exponentieel.
2. Tabellen, grafieken & formules: weten hoe je een tabel, grafiek en formule opstelt en kan aflezen.
3. Rekenen, meten & schatten: omgaan met de wetenschappelijke notatie, verhoudingen, procenten en verhoudingstabellen.
4. Meetkunde: rekenen met figuren en hoeken, goniometrie (sinus, cosinus, tangens) in het platte vlak en in de ruimte, rekenen met oppervlakte en inhoud.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Voor wiskunde heb je verschillende vaardigheden nodig: bijvoorbeeld getalbegrip, schattingsvermogen, omgaan met grootheden, eenheden en formules en het kunnen rekenen met cijfers en letters. Verder heb je alle vaardigheden en onderdelen nodig die je voorgaande jaren bij wiskunde hebt geleerd.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Het tempo in de bovenbouw is hoger dan in de onderbouw. Ook zijn de vraagstukken en problemen die je moet oplossen complexer: ze vereisen meer denkstappen. Hiervoor is het belangrijk dat je in staat bent om nauwkeurig en zelfstandig te werken.

4. Welke valkuilen zijn er?

De grootste valkuil is onderschatting: sommige leerlingen denken dat ze wiskunde wel begrijpen en maken hierdoor beperkt tot geen opgaven meer. Wiskunde is echter bij uitstek een vak waarbij vaardigheden geleerd worden door veelvuldig te oefenen. Het maken (en blijven maken!) van opgaven is dus heel erg belangrijk.

5. Wat is de uitdaging?

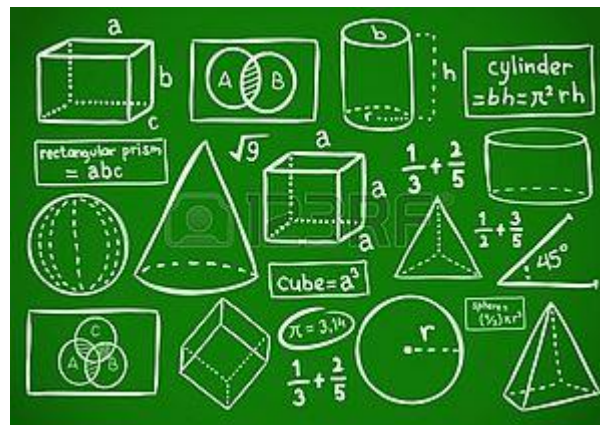
De grootste uitdaging bij wiskunde is om oplossingen te vinden voor wiskundige problemen. Wiskunde is eigenlijk één grote puzzel en het vak geeft veel voldoening wanneer je in staat om de puzzelstukjes te begrijpen en hiermee de puzzel op te lossen.

6. Wil je meer weten over wiskunde in de bovenbouw?

Neem dan contact op met je wiskundedocent! Alle wiskundedocenten kunnen je meer vertellen over het vak.

7. Wat kan je met wiskunde?

Wiskunde is voor veel vervolgoopleidingen een verplicht vak, maar voor nog veel meer beroepen een handig vak. Kijk op de website van de vervolgoopleidingen waar jij interesse in hebt of wiskunde verplicht is. Beroepen waarbij je wiskunde nodig hebt of handig is, zijn bijvoorbeeld: Kok, Kelner, Verpleegkundige, Doktersassistent, Hovenier, Bloemist, Administrateur, Boekhouder, Taxateur, Metaalbewerker, Timmerman, Elektromonteur, Bouwkundig tekenaar, Architect.

6.8 Het vak: Natuurkunde

1. Wat doe je bij natuurkunde?

Veel onderwerpen uit de onderbouw komen terug: elektriciteit, licht, snelheid, geluid, mechanica, warmte, energie, materiaalkennis, etc.
In de bovenbouw gaat het voornamelijk om verdieping.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Practicum doen, analyseren en oplossen van natuurkundige vraagstukken, waarbij kennis van de wiskunde noodzakelijk is.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Onderwerpen worden natuurlijk uitgebreider behandeld, maar ook wordt er veel meer met formules gewerkt, er wordt meer wiskundig inzicht gevraagd en probleemoplossend denken.

4. Welke valkuilen zijn er?

Veel leerlingen vinden het lastig om praktische onderwerpen te "vertalen" naar een herkenbaar natuurkundeprobleem en uit de tekst de juiste informatie te halen voor de juiste formule.

5. Wat is de uitdaging?

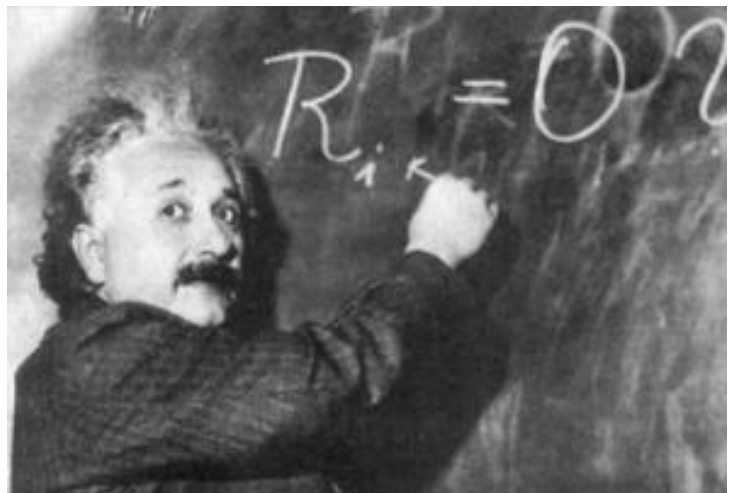
Natuurkunde is overal! Natuurkunde leert je hoe je verschijnselen uit het (dagelijkse) leven kunt verklaren, maar ook hoe je deze verschijnselen kunt onderzoeken. Natuurkunde was vroeger vaak noodzakelijk voor degenen die een technische studie willen volgen, maar tegenwoordig is het niet meer weg te denken in de gezondheidszorg en geneeskunde (röntgen, MRI, echo, radioactieve stoffen voor bestraling of als tracers, allerlei audio/visuele apparatuur...etc....etc..). Daarnaast behoort kennis van dagelijkse verschijnselen om ons heen ook tot de algemene ontwikkeling van iedereen.

6. Wil je meer weten over natuurkunde in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met natuurkunde?

Sportinstructeur, Opticien,
Lichttechnicus, Autotechniek,
Elektrotechniek.

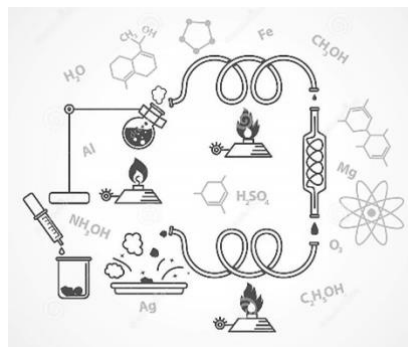
6.9 Het vak: Scheikunde

Het vak: NASK 2

Op het VMBO wordt scheikunde NASK 2 genoemd. Het is een keuze vak. Maar wat is scheikunde nu eigenlijk en wat kun je er mee?

Scheikunde houdt zich bezig met stoffen. Alles om je heen bestaat uit stoffen; hele grote mengsels van stoffen zoals boeken, tablets, huizen etc. maar ook hele kleine mengsels van stoffen zoals medicijnen, inkt en eiwitten. In de scheikunde kijk je niet alleen naar de eigenschappen van die stoffen, maar ben je ook bezig met het omzetten van stoffen in andere stoffen. We kijken naar de bouwstenen van die stoffen en naar de structuur ervan.

Omdat overal ter wereld stoffen worden gemaakt en gebruikt, bestaat er dus geen wereld zonder scheikunde.

Wat doe je bij scheikunde?

Bij scheikunde ga je heel veel nieuwe dingen leren over stoffen. Sommige onderwerpen zoals *stoffen & mengsels* heb je al een beetje bij natuurkunde gehad. Bij scheikunde leer je bijvoorbeeld hoe je een mengsel kan scheiden. Ook kom je iets te weten over de kleinste bouwstenen van stoffen genaamd atomen. Je leert hoe stoffen met elkaar kunnen reageren. Verder ga je bekijken hoe nieuwe stoffen gemaakt worden, leer je iets over chemische reacties, zuren & basen en bekijk je de bijzondere eigenschappen van metalen. Dat is best wel veel!

Welke vaardigheden heb je nodig?

Voor dit vak moet je goed kunnen lezen, rekenen en soms een beetje puzzelen. Je bent ook een beetje analytisch ingesteld. Dat wil zeggen dat je een vraag of probleem goed kunt beschrijven en daar een oplossing voor kan vinden. Soms moet je gewoon je boeren verstand gebruiken, soms moet je ook een beetje logisch nadenken. Bij het practicum moet je netjes werken en je kunt goed overzicht houden.

Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Het grootste verschil met de onderbouw is dat veel onderwerpen uitgebreider besproken worden en soms wat lastiger zijn. Rekenen blijft een belangrijk onderdeel van scheikunde. Veel leerlingen vinden dan dat de stof lastiger wordt om te begrijpen en toe te passen.

Welke valkuilen zijn?

De grootste valkuil is te denken: "Ik doe dit wel even!" Dat is absoluut niet zo. Scheikunde heeft veel theorie die je moet leren. Niet alleen maar stampen maar ook toepassen door vragen te maken. Huiswerk maken is dus heel belangrijk want door veel te oefenen krijg je de stof onder de knie.

Wat is de uitdaging?

De uitdaging is dat je heel veel leert over stoffen en hoe je die moet gebruiken om nieuwe stoffen te maken.

Wil je meer weten over scheikunde in de bovenbouw?

Als je meer wilt weten over scheikunde en wat je er allemaal mee kan, vraag het je docent of TOA.

Wat kun je met Scheikunde?

Met scheikunde kun je alle kant op. De bekendste MBO opleiding is natuurlijk de MLO (Middelbaar Laboratorium Onderwijs). Daar stomen ze je helemaal klaar als laborant of analist voor op het Lab. Dat lab kan overal staan. Bijvoorbeeld in het ziekenhuis of bij een fabrikant voor medicijnen. Je kunt er kwaliteitsanalist mee worden maar ook meehelpen met onderzoek aan grond en water, cosmetica of levensmiddelen. Genoeg mogelijkheden.

Als je graag naar de HAVO wilt en je wilt graag een Natuur-profiel kiezen, dan heb je scheikunde zelfs nodig omdat het dan een verplicht vak is.

6.10 Het vak: Lichamelijke Opvoeding 2 (LO2)

1. Wat doe je bij lo2?

Spel, EHBO, atletiek, bewegen op muziek, zelfverdediging, badminton, trainingsleer en tik- en afgooispelen

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Behalve veel zelf sporten, ga je ook kritisch naar het bewegen zelf kijken. Je krijgt veel informatie over hoe de onderdelen nou echt in elkaar zitten.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Je gaat veel dieper op de stof in. Ook zijn de onderdelen moeilijker dan in de normale lessen lo.

4. welke valkuilen zijn er?

Omdat het een examenvak is, moet je ook toetsen maken. Lo2 is dus niet alleen een praktijkvak, maar ook een theorievak.

5. Wat is de uitdaging?

Als je sporten leuk vindt, is lo2 het vak voor jou. Je gaat niet alleen veel meer doen dan in de normale les lo. Je krijgt ook meer inhoud over de verschillende disciplines zelf te weten. Als je na de mavo naar het CIOS wilt, je hebt lo2 afgesloten en je voldoet aan alle eisen, dan mag je zonder de toelatingstest te doen, naar het CIOS in Haarlem

6. Wil je meer weten over lo2 in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

8. Wat kan je met lo2?

Doorstroomregeling naar CIOS. Doorstromen bsm op de havo. Verder handig als je naar Sport & Bewegen wilt. Ook voor defensie/politie aangezien je leert leidinggeven.

6.11 Het vak: Informatietechnologie (INFT)

Wat doe je bij Informatie Technologie?

Informatie Technologie (IT) is een nieuw keuzevak op de KSH. Informatietechnologie en digitale media zijn een essentieel onderdeel geworden van de samenleving. Daarom zijn die onderwerpen zowel als algemene vorming, als in het kader van beroepsoriëntatie, belangrijk voor je.

IT is heel breed. Behalve het leren beheersen van kantoorapplicaties komen de volgende onderwerpen aan de orde: sleutelen aan computers, robots, games. Het leren programmeren en ontwerpen. Verder het maken en vormgeven van een website. En nog veel meer!

Welke vaardigheden heb je nodig?

Een onderzoekende en geïnteresseerde houding. Je hebt interesse in ict in het algemeen of op specifieke onderdelen. Je kunt goed samenwerken en je hebt een creatieve en probleemoplossend vermogen. Uiteraard oefen je deze vaardigheden in de lessen en in projecten. Het belangrijkste is je interesse, inzet en je wil om deze vaardigheden eigen te maken. Deze vaardigheden zijn handig voor nu en zeker straks bij je vervolgopleiding en toekomstige baan.

Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

In de bovenbouw gaan we veel meer de diepte in wat betreft de lesstof en staat jouw oriëntatie op een toekomstig beroep in de ict of sectoren waarin Ict-toepassingen een steeds grotere rol spelen centraal.

Het onderdeel 3D Ontwerpen heeft een grotere plek in het programma dan in de onderbouw. In de 3^e klas leg je een stevige basis om in het examenjaar klas je te specialiseren in een gebied of een specifiek onderwerp. Ook komen extra onderwerpen aan bod zoals het samenstellen van een computer en het maken van games in groepsverband.

Welke valkuilen zijn er?

Het lesprogramma is vrij breed, je komt misschien ook onderdelen tegen die je minder interessant vindt.

Wat is de uitdaging?

Sommige onderdelen zijn lastiger dan andere, hoewel alle onderwerpen zoveel mogelijk praktijkgericht zijn is het soms wel nodig je de achterliggende theorie eigen te maken.

Wil je meer weten over Informatie Technologie in de bovenbouw?

Je bent van harte welkom om je vragen aan meneer Koortens te stellen of gewoon even te babbelen over het vak.

Wat kan je met Informatie Technologie?

Overall is technologie aanwezig en dat wordt alleen maar meer. Kunnen omgaan met digitale technologie is essentieel voor je deelname aan de arbeidsmarkt en aan de maatschappij. Niet alleen in voor de hand liggende beroepen als programmeur, app- en gameontwikkelaar, grafisch vormgever, designer en kunstenaar en ict-medewerker maar ook in beroepen in sectoren als Zorg en Welzijn. Ook daar worden ict-toepassingen steeds meer ingezet om personeelstekorten te ondervangen en zorgbehoevenden te ondersteunen. Niet alleen met een smart tillift maar ook met bijvoorbeeld zorgrobots.

7. DOORSTROMEN VAN MAVO 4 NAAR HAVO 4

Op de KSH kunnen leerlingen met een mavodiploma doorstromen naar havo 4. Wij gaan ervan uit dat deze leerlingen een goede kans hebben om een havodiploma te behalen binnen de daarvoor geldende termijn.

Op de havo ligt het onderwijsniveau een stuk hoger dan op de mavo. De leerstof is ingewikkelder en het tempo is hoger. Er is minder nadruk op reproductie en meer op inzicht in en toepassing van de theorie. Daarnaast wordt meer zelfstandigheid gevraagd. Om de doorstroom zo goed mogelijk voor te bereiden werkt de leerling in mavo 4 aan het doorstroomportfolio. Onderdeel van dit doorstroomportfolio is dat vakdocenten leerlingen een beargumenteerd advies meegeven om de overstap zo soepel mogelijk te laten verlopen. Eventuele steunlessen kunnen hieruit voortvloeien. Leerlingen en ouders worden uitgenodigd voor de voorlichtingsavond profielkeuze havo-4 en mavo-4 overstappers.

Bij een overstap gelden de onderstaande voorwaarden:

- De leerling heeft examen gedaan in een profiel die verwant is aan het gekozen profiel van de havo. Als er een vak ontbreekt dat wel wordt aangeboden in havo 3 neemt de leerling deel aan een inhaalprogramma voor dat vak. Dit wordt afgesloten met een diagnostische toets.
- Bij Nederlands, Engels of (eventueel) wiskunde mag slechts een 5 behaald worden.
- *Aanvullende eis voor een exact profiel op de havo:*
Op de havo is voor het profiel NT en NG-B wiskunde B verplicht. Als de leerling voor dit vak kiest, wordt er tussen januari en maart een instroomprogramma georganiseerd. Dit wordt afgesloten met een afsluitende toets en een advies over de keuze.
- Het examen jaar is erg spannend, druk en zeer kort. Om na de examens niet voor verassingen te komen staan, adviseert de decaan leerlingen zich in te schrijven op een Mbo-opleiding. Na de examens komen leerlingen in rustiger vaarwater en kunnen bepaalde keuzes nog bijgesteld kunnen worden.

Plaatsing in havo 4 vindt onvoorwaardelijk plaats.

8. VAKKENPAKKETKEUZE BOVENBOUW HAVO 2023

GEMEENSCHAPPELIJK DEEL (VERPLICHT)

Nederlands
Engels
Maatschappijleer (SE, wordt afgesloten in H4)
Culturele en Kunstzinnige Vorming (SE, wordt afgesloten in H4)
Profielwerkstuk (SE, wordt afgesloten in H5)
Lichamelijke Opvoeding (SE, wordt afgesloten in H5)
Loopbaan Oriëntatie Begeleiding

VERPLICHTE PROFIELVAKKEN

CM	EM	NG-A	NG-B	NT
Frans/Duits/Spaans	Wiskunde A	Wiskunde A	Wiskunde B	Wiskunde B
Geschiedenis	Economie	Scheikunde	Scheikunde	Natuurkunde
Aardrijkskunde/MAW	Geschiedenis	Biologie	Biologie	Scheikunde
Muziek/Drama/Frans/Duits/Spaans				

PROFIELKEUZEVAKKEN

1 vak kiezen

EM	NG-A	NG-B	NT
Bedrijfseconomie	Natuur, Leven en Technologie (NLT)	Natuur, Leven en Technologie (NLT)	Natuur, Leven en Technologie (NLT)
Aardrijkskunde/MAW	Aardrijkskunde	Natuurkunde	Wiskunde D**
Frans/Duits/Spaans		Wiskunde D**	

KEUZE EXAMENVAKKEN

1 (of 2) vak(ken) kiezen***

CM	EM	NG-A	NG-B	NT
Duits/Frans/Spaans	Duits/Frans/Spaans	Duits/Frans/Spaans	Duits/Frans/Spaans	Duits/Frans/Spaans
Wiskunde	Aardrijkskunde/MAW	Economie	Natuurkunde	Economie
Muziek/Drama*	Bedrijfseconomie	NLT	Economie	Muziek/Drama*
Biologie	Muziek/Drama*	Muziek/Drama*	NLT	Wiskunde D**
Aardrijkskunde/MAW	Biologie	Aardrijkskunde	Muziek/Drama*	BSM*
BSM*	BSM*	BSM*	BSM*	

- # de cijfers voor Culturele en Kunstzinnige Vorming, Maatschappijleer en het Profielwerkstuk leveren samen het combinatiecijfer
- * Muziek niet samen met Drama, BSM kan niet samen met Muziek en Drama
- ** Wiskunde D kan alleen samen met natuurkunde
- / = keuze maken
- *** aan het kiezen van meer dan één keuze-examenvak zijn voorwaarden verbonden!

Voor leerlingen die een **extra vak** in het vrije deel willen doen, gelden de volgende beperkingen:

- 1.**
voor het extra vak moet het eindcijfer voldoende zijn
- 2.**
de leerling is verplicht het extra vak tot het einde van het jaar te volgen, ouders tekenen hiervoor
- 3.**
het is mogelijk dat om organisatorische redenen een vak niet als "extra vak" kan worden gekozen

9. MBO-OPLEIDINGEN 2022-2023

Bij alle opleidingen is het internetadres vermeld. Het is handig om vooraf al eens te kijken wat de verschillende opleidingen te bieden hebben. De meeste scholen vallen onder grote scholen- gemeenschappen, de zgn. **ROC's (Regionaal Opleiding Centrum)**. Daar kun je dan verder surfen naar de opleiding van jouw keuze. De sites bevatten veel informatie over toelatingseisen en over de structuur van de opleidingen en vaak over de bereikbaarheid van de verschillende scholen. Ook zijn er vaak informatieve filmpjes te bekijken.

Bovendien kun je daar ook heel eenvoudig de informatieboekjes van de desbetreffende opleiding(en) bestellen. Veel succes daarmee.

Er is een algemene site waar allerlei informatie te vinden is over het vervolgonderwijs. Ook vind je daar testen en andere zaken om je te helpen om tot een keuze te komen.

Het adres daarvan luidt: <http://www.tkmst.nl>

Kijk voor meer informatie en filmpjes op:

→ www.beroepeninbeeld.nl (kijk ook naar "test je talent!")

→ www.bekijkjetoekomstnu.nl

Andere interessante websites zijn:

- www.leerbanen.nl
- www.scholierentv.nl
- www.kominheterleerbedrijf.nl
- www.beroepskeuzetest.nl
- www.groenonderwijs.com
- www.Leerplein-mzk.nl

9.1 Profiel Techniek

Nova College: (<http://www.novacollege.nl>)

• **Maritieme Academie:**

Voor de richting: Nautische Opleidingen (Zeevaart en Binnenvaart) en MyTec (Electro- Procestechniek en Werktuigbouw).

Kanaalstraat 7 IJmuiden tel. 023-5302010

Maritieme opleidingen: Almenumerweg 1 Harlingen tel. 0517-412300

• **Locatie Haarlem:**

Voor de richting: ICT

Zijlweg 203 Haarlem tel. 023-5302010

• **Locatie Beverwijk:**

Voor de richtingen: Bouw en infra, Installatietechniek (woning), Elektro en Werktuigbouw, Autotechniek, MyTec (Elektro- Proces en Werktuigbouw) en ICT, Allround Dakdekker, Junior Consultant Duurzaamheid

Laurens Baecklaan 23/25 Beverwijk tel. 023-5302010

Laboratoriumtechniek: Biologisch Medisch Analist, Chemisch-fysisch Analist en Allround Laborant

Laurens Baecklaan 23/25 Beverwijk tel. 023-5302010

• **Locatie Hoofddorp:**

Voor de richtingen: Bouw, Autotechniek, Elektro- en Installatietechniek, Logistiek, en ICT, Allround dakdekker, Junior Consultant Duurzaamheid.

Paxlaan 26 Hoofddorp tel. 023-5302010

• **Voor de richting Entree opleidingen techniek:**

Bouw, Wonen en Onderhoud, Motorvoertuigentechniek, Installatie- en Constructietechniek

Ir. Lelyweg Haarlem 45/47 tel 023-5302010

Roc van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

Techniek en technologie

Voor de richtingen: Bouw en Onderhoud, Techniek en Procesindustrie (Installatie en Elektrotechniek, Metaaltechniek, Werktuigbouwkunde, Mechatronica, Laboratoriumtechniek en Vliegtuigtechniek) ICT (Beheer en Ontwikkeling), Mobiliteitstechniek, Logistiek en Wegtransport

Media en Evenemententechniek, Mediavormgeving en Redactie en Signmaker:

(<http://www.rocva.nl>)

Kijk voor locaties en adressen op de website.

MBO College Airport: (<http://www.rocva.nl>)

Afdeling Luchthavenlogistiek, Luchthavenbeveiliging, Luchtvaartdienstverlening, Luchthavenfacilitair en Vliegtuigtechniek

Alle richtingen: Opaallaan 25 Hoofddorp tel. 0900-9599

MBO Rijnland: (<http://www.mborijnland.nl>)

Elektro-Installatie Techniek, Technisch Engineering& Smart Technologie, Mechatronica, Metaal en Werktuigbouw, Transport en Logistiek, ICT, Mediavormgeving, Bouwkunde, Infratechniek en Autotechniek

Verschillende locaties in Leiden, Gouda en omgeving (zie de site)

Mediacollege Amsterdam: (<http://www.ma-web.nl>)

Mediavormgever, Ruimtelijk Vormgever, Audiovisueel, Filmacteur, Podium Technicus Evenemententechnicus, Geluidstechnicus, Media- Gamedeveloper, Game Artist, Media manager, Mediaredactie medewerker, Allround DTP'er en medewerker DTP en Allround Signmaker en medewerker Sign

Verschillende locaties in Amsterdam, kijk op de website.

Hout- en Meubileringscollege: (<http://www.hmcollege.nl>)

Voor de richtingen: Interieur(Styling) en Wonen, Meubel en Hout en Design en Modeaccessoires

Arlandaweg 173 - 175 Amsterdam tel. 020 - 680 28 28

Leidse Instrumentmakerschool: (<http://www.lis-mbo.nl>)

Voor de richting: Research instrument maker

Einsteinweg 61 Leiden tel. 071- 568 11 68

ROC Zadkine: (<http://www.zadkine.nl>)

Vakschool voor Edelsmeden

Mr. Kesperstraat 10 Schoonhoven tel. 0182 - 303215

9.2 Profiel Economie

Nova College: (<http://www.novacollege.nl>)

• **Unilocatie Haarlem:**

Voor de richtingen: Bedrijfsadministratie, Juridisch Medewerker, Directie Secretaresse, Medewerker Secretariaat, Administratie en Receptie, Marketing en Media, Marketing en Communicatie, Mediamanager, Mediavormgever, Marketing Medewerker Internationaal (IVS), Junior Accountmanagement (IVS), Groothandel, Verkoper, Mode Handel, Manager Detailhandel (Retail), Interieuradviseur, Facilitair Leidinggevende, Manager/ondernemer Horeca, Kok, Gastheer/vrouw, Medewerker Evenementenorganisatie
Zijlweg 203 Haarlem tel. 023-5302010

• **Locatie Hoofddorp:**

Bedrijfsadministratie, Manager Retail, Internationale Handel, Intercedent, Junior Accountmanager, Manager Retail, Manager Transport en Logistiek, Financieel Administratief Medewerker
Paxlaan 26 Hoofddorp tel. 023-5302010

• **Locatie Beverwijk:**

Detailhandel, Bedrijfsadministratie, Junior Accountmanager, Manager Retail
Laurens Beacklaan 23/25 Beverwijk tel. 023-5303000

• **Voor Entree opleidingen:**

Assistent Horeca, Voeding of Voedingsindustrie en Assistent Verkoop/Retail:
Nassaulaan 37 Haarlem of Hoofdweg 583 Hoofddorp tel. 023-5302010

ROC van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

Zakelijke dienstverlening, Commercieel Medewerker Bank en Verzekeringswezen, Juridische Dienstverlening, Marketing, Communicatie en Evenementen, Management Support, Detailhandel en Groothandel, Management en Ondernemerschap (ook Engelstalig), Jean des Bouvrie College, International Business Studies
Verschillende locaties, kijk op de website

Nederlands Luchtvaart College: (<http://www.rocva.nl>)

Luchtvaartdienstverlening, Luchthaven Facilitair, Luchthaven Beveiliging, Luchthavenlogistiek, Travel en Hospitality en Leisure en Hospitality, Aviation Studies en Tourism (Engelstalig):
Opaallaan 25 Hoofddorp tel. 0900-9599

MBO Rijnland (<http://www.mborijnland.nl>)

Junior Assistent-Account, Financieel Administratief Medewerker, Bedrijfsadministratie, (Internationaal) Marketing en Communicatie, Medewerker Evenementenorganisatie, Manager Retail, Juridisch Administratief Dienstverlener, Medewerker Secretariaat en Receptie, (Directie) Secretaresse, Junior Accountmanager/ Business en Technology, Logistiek, Horeca, Facilitaire Dienstverlening, Toerisme en Recreatie
Kijk voor de locaties en de adressen op de website
Verschillende locatie: Leiden, Alphen, Gouda en Zoetermeer

ROC TOP: (<http://www.roctop.nl>)

Financiële Dienstverlening, Commercieel Medewerker Bank en Verzekeringswezen, Juridische Dienstverlening, Managementondersteuning, Medewerker Marketing en Communicatie, Medewerker Evenementenorganisatie, Secretaresse, Ondernemer Detailhandel (Retail), Manager/Ondernemer Horeca, Toerisme en Recreatie, Facilitair Leidinggevende

Verschillende locaties in Amsterdam. Kijk op de website.

TIO College Amsterdam (<http://www.tio.nl>)

CBM, HMA, SRH

Tempelhofstraat 5 Amsterdam tel. 020 - 4751057

IVA Driebergen (<http://www.iva-driebergen.nl>)

Instituut voor Automotive & Nautisch Business Management): *Hogesteeg 2A Driebergen tel. 0343 - 512 780*

Horeca Opleidingen

Nova College: (<http://www.novacollege.nl>)

Locatie Haarlem: Manager/ondernemer Horeca (school/praktijkroute), Medewerker/Manager/Bedrijfsleider Fastservice, Gastheer/vrouw, (Zelfstandig werkend) Kok en Facilitair Medewerker:
Zijlweg 203 Haarlem tel. 5302010

MBO Rijnland: (<http://www.mborijnland.nl>)

Horeca Manager/Ondernemer, Facilitaire Leidinggevende, Bakkerij en Patisserie
Kijk voor de locaties en adressen op de website.

ROC van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

Hotelschool Amsterdam, Horeca en Hotelmanagement, Koken en Gastheerschap, Facilitaire Dienstverlening en Brood en Banket
Kijk voor de locaties en adressen op de website.

ROC TOP: (<http://www.roctop.nl>)

Ondernemer Horeca, Facilitair Medewerker
De Klecke 4 tel. 020-4620100

Mondriaan College: (<http://www.mondriaan.nl>)

Hotelschool Den Haag
Kon. Marialaan 9 Den Haag tel. 088-6664444

Creatieve Opleidingen

Nova College: (www.novacollege.nl)

Dans en Theater

Bijdorplan 15 (Hogeschool Inholland) Haarlem tel.023-5302010

Cosmo Academy:

Medewerker Entertainment, Vrije Tijd en Evenementen

Planetenlaan 5 Haarlem tel. 023-5302010

ROC van Amsterdam (www.rocva.nl)

• Artiest Theater, Artiest Muziek, Artiest Dans, (www.pactamsterdam.nl) Artiest Music Production, Event Producer, Allround Grimeur en de Frank Sander Academie voor Musicaltheater

• Media Vormgeving, Media Redactie, Media Design

Kijk voor locaties en adressen op de website, veelal in Hilversum!

• Mode en Interieur (Jean School): Denim [ook Engelstalig],

• Jean des Bouvries College: Interieur en Mode.

Kijk voor locaties en adressen op de website.

Dutch Academy of Performing Arts (DAPA) (www.musicalopleiding.nl)

Opleiding voor Musical, verschillende andere opleidingen zijn in ontwikkeling

Prinsegracht 27 Den Haag tel. 070-7071722

Albeda College MBO Jeugdtheater Hofplein (www.albeda.nl)

Opleiding Artiest, Theatertechniek en Theatervormgeving

Pieter de Hoochweg 222, Rotterdam tel. 010-210050

Mediacollege Amsterdam: (<http://www.ma-web.nl>)

Mediavormgever, Ruimtelijk Vormgever, Audiovisueel, Filmacteur, Podium Technicus Evenemententechnicus, Geluidstechnicus, Media- Gamedeveloper, Game Artist, Media manager, Mediaredactie medewerker, Allrounder DTP'er en medewerker DTP en Allround Signmaker en medewerker Sign

Verschillende locaties in Amsterdam, kijk op de website.

Nimeto: (<http://www.nimeto.nl>)

Reclame en presentatietechnieken

Voor Styling, Interieur en Vormgeving, Styling en Presentatie, Media en Communicatie, Creatieve Techniek en Vastgoed Onderhoud en Technisch Adviseren en Ondernemerschap

Snijerslaan 2 Utrecht tel. 030 - 271 46 24

Hout- en Meubileringscollege: (<http://www.hmcollege.nl>)

Voor de richtingen: Interieur en Wonen, Meubel en Hout en Design en Modeaccessoires

Arlandaweg 173 - 175 Amsterdam tel. 020 - 680 28 28

ROC Zadkine: (<http://www.zadkine.nl>)

Vakschool voor Edelsmeden

Mr. Kesperstraat 10 Schoonhoven tel. 0182 - 303215

9.3 Profiel Zorg en Welzijn

Er is een algemene site met veel info over alles op het gebied van leren en werken in Zorg en Welzijn. Dit is: www.komwerkeninzorgenwelzijn.nl

Nova College: (<http://www.novacollege.nl>)

Verschillende locaties in Haarlem:

- Helpende Zorg & Welzijn, Facilitairmedewerker Zorg en Welzijn (Dienstverlening), Verzorgende-IG, Kraamzorg, Mbo-Verpleegkundige:
Zijlweg 203 Haarlem tel. 023- 5302010
- Uiterlijke Verzorging Uiterlijke verzorging: (Allround) Kapper, Salonmanager, (Allround) Schoonheidsspecialist
Zijlweg 203 Haarlem tel. 023-5302010
- (Gespecialiseerd) Pedagogisch Werker, Pedagogisch Werker Kinderopvang, Sociaal Werker, Onderwijsassistent, (Persoonlijk) Begeleider Gehandicaptenzorg of Specifieke Doelgroepen, Helpende Zorg en Welzijn
Planetenlaan 5 Haarlem tel. 023-5302010
- Assistenten Gezondheidszorg (Apothekers- Dokters- Tandartsassistenten):
Schoterstraat 4 Haarlem tel. 023-5302010
- **CIOS**
Sport en Bewegen
(Sport- en bewegingsleider/coördinator, Sport, Bewegen en Gezondheid):
IJsbaanlaan 4 Haarlem en Bennebroekerweg 800 Hoofddorp tel. 023-5302010

Nova College: <http://www.novacollege.nl>)

Locatie Hoofddorp:

- Uiterlijke Verzorging:
(Allround) Kapper, Salonmanager, (Allround) Schoonheidsspecialist.
- Verpleging, Verzorging, Pedagogisch Werker, Onderwijsassistent, Sociaal Werker, Facilitairmedewerker, Helpende Zorg en Welzijn (Dienstverlening)
Paxlaan 26 Hoofddorp tel 023-532010

Nova College: <http://www.novacollege.nl>)

Locatie Beverwijk:

- Uiterlijke verzorging: (Allround) Kapper, Salonmanager, (Allround) Schoonheidsspecialist
- Verzorgende IG, Pedagogisch Werker, Maatschappelijke Zorg, Onderwijsassistent, Persoonlijk begeleider Gehandicaptenzorg en Specifieke doelgroepen, Facilitairmedewerker, Helpende Zorg& Welzijn (Dienstverlening)
Laurens Baecklaan 23/25 Beverwijk tel. 023-5302010
- Laboratoriumtechniek:
Biologisch Medisch Analist, Chemisch-fysisch Analist en Allround Laborant
Laurens Baecklaan 23/25 Beverwijk tel. 023-5302010

Voor de richting entree, Assistent dienstverlening en zorg:

Nassaulaan 37 en Drilsmaplein 14 Haarlem en Hoofdweg 724 Hoofddorp tel. 023-302010

ROC van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

• Verplegende, Verzorgende, Assistenten Gezondheidszorg (Apothekers- Dokters-Tandarts Assistent), Agogisch Medewerker GGZ, Dienstverlening Zorg en Welzijn, Medewerker Maatschappelijke Zorg, Persoonlijk begeleider Gehandicapte Zorg/ Specifieke Doelgroepen, Onderwijsassistent, Helpende gezondheidszorg, (Gespecialiseerd) Pedagogisch Werker en Sociaal Cultureel Werker.

Kijk voor de locaties en adressen op de website.

• Laboratoriumopleiding:

Allround Laborant en Analist

Naaldwijkstraat 45 Tel 020-5797530

• Uiterlijke Verzorging:

(Allround) Schoonheidsspecialist en (Allround) Kapper, Salonmanager en Allround Grimeur

Kijk voor de locaties en adressen op de website.

• Sport en Bewegen, Sport en Gezondheid en Johan Cruyff College (Sport en Business en Sport en Coaching)

Kijk voor de locaties en adressen op de website.

MBO Rijnland (www.mborijnland.nl)

• Sport en Bewegen, Pedagogisch Medewerker, Onderwijsassistent, Sociaal Maatschappelijke Dienstverlening, Assistent Gezondheidszorg, Verzorgende IG, Verpleging, Agogisch Medewerker GGZ, Maatschappelijke Zorg Persoonlijk Begeleider, Pedagogisch Werker en Onderwijsassistent

• Laboratoriumtechniek:

Biologisch Medisch Analist, Chemisch-fysisch Analist en Allround Laborant

• Uiterlijke Verzorging:

(Allround) Schoonheidsspecialist en (Allround) Kapper, Salonmanager

Locaties in Gouda en Leiden (zie de website)

ROC TOP: (www.roctop.nl)

Sport en bewegen, Doktersassistent, Verzorgende, Verpleegkundige, Maatschappelijke Zorg, Pedagogisch Werk/ Onderwijs, Sociaal Werk

Verschillende locaties in Amsterdam (zie de website)

9.4 Profiel Groen

Clusius College: (<http://www.clusius.nl>)

Diervverzorging, Dierenartsassistente en Paardenhouderij, Zorgbedrijf Dierenhouderij, Voeding en Levensmiddelentechnologie, Food, Health en Innovation, Monteur Mobiele Werktuigen, Tuin, Park en Landschap, Water en Recreatie, Bloem en Design, In en Outdoor Styling, Groene Detailhandel, Commercieel Ondernemen, Plantenteelt, Veehouderij, Groen, Grond en Infra.

Locaties Alkmaar, Hoorn en Schagen (zie de website)

Wellantcollege: (<http://www.wellant.nl>)

Paardenhouderij, Dierenverzorger, Dierenartsassistent en Medewerker Zorgboerderij, Medewerker Dierenspecialzaak/Tuincentrum, Food Academy, Groothandel en Logistiek, Stedelijk Groen en Natuurbeheer, Land, Water en Milieu, Watermanagement, Sportvissen, Veehouderij, Plantenteelt, Technisch Medewerker, Flower/Indoor/Outdoor Design, Tuin, Park en Landschap, Groen Recreatie en Toerisme, Commerciële Opleidingen.

Locaties in Aalsmeer, Gouda, Amsterdam (zie de website)

Orde en Veiligheid | Opleidingen

ROC van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

- Veiligheids College: Beveiliging (Vooropleiding voor de Marechaussee), Handhaving, Toezicht en Veiligheid (Vorbereiding voor de Politie), Luchthavenbeveiliging

- Veiligheid en Vakmanschap (Vooropleidingen voor Defensie). (<http://veva.nl>)

Kijk voor de locaties en adressen op de website.

Nova College:(www.novacollege.nl)

Handhaver Toezicht en Veiligheid en Beveiliging, *Haarlem.*

MBO Rijnland: (www.mborijnland.nl)

Orde en veiligheidsopleidingen, *verschillende locaties*

ROC TOP: (www.roctop.nl)

(Coördinator) Beveiliging *locatie is op de website te vinden*

Politie: (www.kombijdepolitie.nl)

Landmacht: (www.werkenbijdelandmacht.nl)

Luchtmacht: (www.werkenbijdeluchtmacht.nl)

Marine: (www.werkenbijdemarine.nl)

10. OPEN DAGEN

Hieronder volgt een overzicht van de meeste open dagen van de in deze folder vermelde opleidingen.

Controleer altijd op de website of de adressen data en tijden kloppen!!!

Oktober

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
ROC TOP Amsterdam	06 oktober	17:00 – 20:00
TIO Amsterdam	08 oktober	11:00 en 12:30
TIO individuele open dag	kleinschalige open dagen	vooraf aanmelden

November

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Leidse instrumentmakers school	05 November	vooraf aanmelden
Yuverta (Wellant)	05 t/m 13 november	vooraf aanmelden
ROC Mondriaan	08 november	vooraf aanmelden
Nimeto Utrecht	10 november	15:00 – 19:00
Nimeto Utrecht	11 november	15:00 – 19:00
Nimeto Utrecht	12 november	10:00 – 13:00
Hout- en Meubileringscollege	12 november	10.00 – 14.00
MBO Rijnland	14 november	16:00 – 21:00
Tata steel academy	15 november`	15:00 – 20:00

ROC TOP Amsterdam	15 november	17.00 – 20.00
Media College Amsterdam	16 november	15:00 – 17:00 17:00 – 19:00 19:00 – 21:00
ROCVA (ROC van Amsterdam) (Amsterdam, Amstelveen, Hoofddorp, Hilversum)	17 november	16.00 – 20.00
ROCVA (Hilversum)	19 november	10:00 – 14:00
ROC Nova College (behalve CIOS en scheepvaart) (Haarlem, Hoofddorp, Beverwijk)	21 november	18.00 – 21.00
Vonk (fusie ROC Kop van Noord Holland en Clusius College)	22 november	Tijdstip nog onbekend
Nova Cios (voorlichting in Haarlem)	26 November	10.00 – 14.00
Scheepvaart (Harlingen)	26 november	10:00 – 14:00

December

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Horizon College (alle locaties)	07 December	16.30 – 20.30
Regio College (Purmerend, Heerhugowaard, Koog ad Zaan)	07 December	vooraf aanmelden
Scheepvaart (Ijmuiden)	10 December	10:00 – 14:00

Januari

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Leidse instrumentmakers school	12 januari	16:00 – 20:00
Media College Amsterdam	19 januari	15:00 t/m 17:00 17:00 t/m 19:00 19:00 t/m 21:00
Hout- en Meubileringscollege	27 januari	17:00 – 21:00
Hout- en Meubileringscollege	28 januari	10:00 – 14:00
ROCVA (Amsterdam, Amstelveen, Diemen, Hilversum en Hoofddorp)	28 januari	10:00 – 14:00

Februari

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Nova Cios (voorlichting in Hoofddorp)	01 februari	18:00 – 21:00
Vavo (Nova)	01 februari	18:00 – 21:00
Scheepvaart (Harlingen)	04 februari	10:00 – 15:00

Scheepvaart (Ijmuiden)	11 februari	10:00 – 14:00
Vonk (fusie ROC Kop van Noord Holland en Clusius College)	14 februari	Tijd nog onbekend
Regio College (H'hugowaard, Purmerend, Koog ad Zaan, Zaandam)	16 februari	vooraf aanmelden
Horizon college (alle locaties)	16 februari	16:30 – 20:30

Maart

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Leidse instrumentmakers school	11 maart	09.00 – 13.00
ROC TOP Amsterdam	14 maart	17:00 – 20:00
Media College Amsterdam	15 maart	15:00 t/m 17:00 17:00 t/m 19:00 19:00 t/m 21:00
Hout- en Meubileringscollege	18 maart	10:00 – 14:00
ROCVA (ROC van Amsterdam) (Amsterdam, Amstelveen, Diemen, Hoofddorp, Hilversum)	21 Maart	16.00 – 20.00

April

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Vavo (Nova)	19 april	16:00 – 18:00

Juni

Onderwijsinstelling	Datum	
Vavo (Nova)	08 juni	19:00 – 21:00
Vavo (Nova)	22 juni	19:00 – 21:00

11. HANDIGE WEBSITES

11. HANDIGE WEBSITES		Voor ouders
Studiekeuze tests	www.icares.com www.studiekeuze123.nl/studiekeuzetesten www.studiekeuzelab.nl	www.studiekeuzekind.nl https://weblog.wur.nl/studiekeuzekind/contact-hermien-miltenburg/
Studiesvergelijken	www.kiesmbo.nl www.studiekeuze123.nl www.exactwatjezoekt.nl www.keuzegids.nl	
Baankansen	www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie	
Tussenjaar	https://breekjaar.nl www.m-jaar.nl www.njr.nl www.europeansolidaritycorps.nl	

12. NOTITIES
